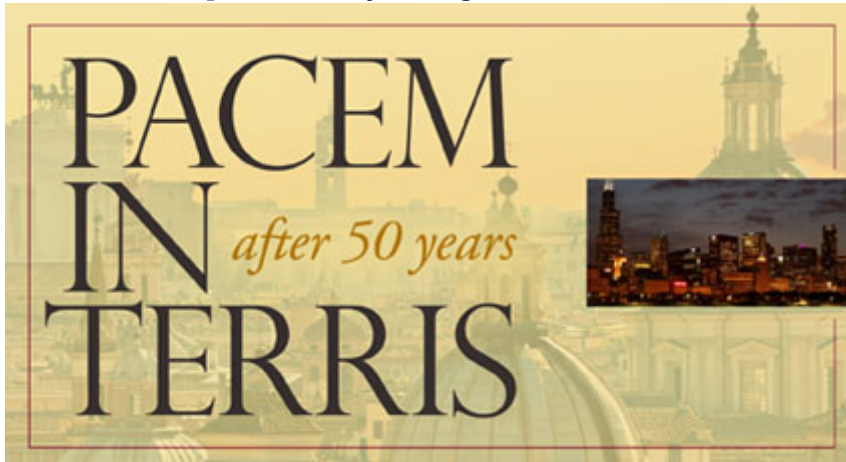

Una encíclica a rellegir (Pacem in Terris I)

Dll, 5/08/2013 per Catalunya Religió

(Bernabé Dalmau - CR) En menys de nou mesos s'ha escaigut el cinquantè aniversari dels tres grans esdeveniments que coronaren el breu però intens pontificat (1958-1963) del papa Giuseppe Angelo Roncalli, Joan XXIII: la inauguració del Concili Vaticà II (11 d'octubre), la publicació de l'encíclica [Pacem in Terris](#) (11 d'abril) i el seu traspàs (3 de juny).

El primer tingué el ressò que es mereixia com a fet cabdal del catolicisme al segle XX i que ha merescut la celebració de l'Any de la fe. Benet XVI volgué que en la mateixa data d'aniversari s'obris el Sínode episcopal sobre la nova evangelització, la síntesi del qual acabem de rebre en l'"encíclica a quatre mans", Lumen fidei.

L'aniversari de l'encíclica Pacem in terris, signada el Dijous Sant del llunyà 1963, quedà bastant eclipsat pels primers passos del nou papa Francesc.

I, més recentment, els cinquanta anys de la mort del "Papa bo" continuen polaritzats per la singularitat del pontífex argentí que cada dia ens sorprèn amb alguna frase doctrinal impactant i amb uns primers passos de reforma lents però fermes.

Tot amb tot, no és atzarós que les coses siguin així. Des del primer moment s'ha establert en l'opinió popular un paral·lelisme entre els dos papes -Joan i Francesc-, afavorit per una certa semblança física i sobretot pels gestors innovadors. Pels gestos i per les paraules. Quan un llegeix frases com ara "El món s'interessa per fer diners; fruit de la vida i imposar-se costi el que costi, fins i tot, si convé, per desgràcia, amb prepotència" o "Els infants, quina riquesa, quina benedicció!" es pensa que són extrems d'aquelles homilies diàries de Francesc a la capella de Santa Marta, quan de fet són citacions literals del papa Roncalli.

Ja algun llibre ha presentat Francesc com el nou Joan XXIII. El sentit comú generalitzat ha teixit el paral·lelisme entre ambdós pontífexs per raó d'acudits imprevistos i de floretes captades al vol. El fet que Joan XXIII merescués una caracterització més o menys mítica té una explicació. Erudit i culte com era, "el papa bo" havia escollit per lema episcopal "Obediència i pau", i això el feia capaç de superar amb bonhomia les situacions més complexes i alhora li facilitava la capacitat de mirar lluny. En aquest tarannà, ultra la virtut, hi comptà la professionalitat d'historiador: va saber valorar i al mateix temps relativitzar les

coses en el moment i el grau oportuns.

Entre el llegat d'oportunitat hi ha la redacció i la publicació de l'encíclica sobre la pau, intitulada *Pacem in terris*. Joan XXIII la va escriure en el cinquè any del seu pontificat. Va aparèixer en una conjuntura històrica molt complexa. Feia tan sols uns mesos que el món sencer havia estat a punt d'un col·lapse d'inimaginables conseqüències a causa de la crisi dels míssils a Cuba. Aquesta crisi, fruit de la "guerra freda" entre els Estats Units i la URSS, havia posat la humanitat a les portes d'una guerra nuclear.

Llegir l'encíclica, no sols ens situa en un moment crucial de la singladura del món i de la vida de l'Església sinó que ens fa penetrar en el cor d'aquest papa a punt de ser canonitzat, tant o més, encara que amb llenguatge distint, que el seu cèlebre Diari de l'ànima.

Bernabé Dalmau

Monjo de Montserrat

Altres articles:

I. CONSIDERACIONS GENERALS

[-Presentació. La *Pacem in Terris*, 50 anys després](#)

[-Una encíclica a rellegir \(*Pacem in Terris* I\)](#)

[-Un esdeveniment i un document \(*Pacem in Terris* II\)](#)

[-Els destinataris \(*Pacem in Terris* III\)](#)

[-Gràcia i mètode de Joan XXIII \(*Pacem in Terris* IV\)](#)

II. COMENTARI AL TEXT

[-*Pacem in Terris* 1. L'orde establert per Déu \[1-6\]](#)

[-*Pacem in Terris* 2. L'ordre entre els éssers humans. Els drets. \[7-22\]](#)

[-*Pacem in Terris* 3. L'ordre entre els éssers humans. Els deures. \[23-39\]](#)

[-*Pacem in Terris* 4. Les relacions entre els homes i els poders públics en el si de cada comunitat política \[40-74\]](#)

[-*Pacem in Terris* 5. Les relacions entre les comunitats polítiques \[75-122\]](#)

[-*Pacem in Terris* 6. Les relacions dels éssers humans al si de les comunitats polítiques amb la comunitat mundial. \[123-138\]](#)

[-*Pacem in Terris* 7. Orientacions pastorals \[139-166\]](#)